

**RIKTLINJER FÖR REDOVISNING AV NYCKELTAL AVSEENDE SVENSKA
VÄRDEPAPPERSFONDER OCH SPECIALFONDER**

RIKTLINJER FÖR REDOVISNING AV NYCKELTAL AVSEENDE SVENSKA VÄRDEPAPPERSFONDER OCH SPECIALFONDER.

Antagen av Fondbolagens Förenings styrelse den 2 december 2002, senast reviderad den 11 september 2023.

Finansinspektionens föreskrift FFFS 2013:9 innehåller redovisningsregler för värdepappersfonder och specialfonder.

I föreskriftens 31 kap. 50 § stadgas att fonder i förvaltningsberättelsen ska ange vissa nyckeltal¹. Fondbolagens Förening har kompletterat föreskriften med riktlinjer avseende nyckeltal för värdepappersfonder och specialfonder.

Fondbolagens Förenings riktlinjer för redovisning av nyckeltal syftar dels till att informationen ska uppfylla viss minimistandard, dels till att för spararna medge jämförelser mellan fonder. Medlemsföretagen uppmanas att i kommentar till helårsrapporten eller halvårsredogörelsen ange om man tvingats avvika i ett eller flera avseenden.

NYCKELTAL

Följande nyckeltal anges för fonder oavsett längden på deras historik: Fondförmögenhet, Andelsvärde, Utdelning, Totalavkastning i procent, Uppgifter om utvecklingen under motsvarande år för relevant jämförelseindex, Duration, Spreadexponering, Förvaltningsavgift, Insättnings- och uttagsavgift och Transaktionskostnader.

För fonder med en historik omfattande minst 12 månader redovisas därutöver övriga nyckeltal under rubriken Kostnader.

För fonder med en historik omfattande minst 24 månader redovisas därutöver övriga nyckeltal under rubriken Risk- och avkastningsmått.

Fondens utveckling de senaste tio åren².

Uppgifterna ska ingå i såväl årsberättelse som halvårsredogörelse.

Fondförmögenhet, kr / kkr / Mkr (får avrundas)

Andelsvärde, anges i kronor och ören

Utdelning, anges i kronor och ören per andel

Totalavkastning i procent, beräknad enligt Fondbolagens förenings standard för beräkning av totalavkastning³

Uppgifter om utvecklingen under motsvarande år för ett relevant jämförelseindex, i procent

Risk- och avkastningsmått.

¹ FFFS 2013:10 om alternativa investeringsfonder anger i 12 kap. 9§ att detta även gäller specialfonder.

² Har fonden startat sin verksamhet under den senaste tioårsperioden anges i stället nyckeltal från starttidpunkten.

³ Se Standard för beräkning av nyckeltal, Bilaga 1

Ej obligatorisk uppgift i halvårsredogörelse förutom för Duration och Spreadexponering som ska ingå

Samtliga risk- och avkastningsmått med undantag för jämförelseindex baseras på månadsslutslutkurser enligt Fondbolagens förenings riktlinjer vid kursättning för månadsslutkurser för performancemätning. Standardavvikelse ska redovisas i årstakt, d v s den månadsvisa standardavvikelsen ska multipliceras med roten ur 12.

Totalrisk (Total risk anges som standardavvikelsen för variationerna i fondens totala avkastning). Uppgiften baseras på månadsdata och ska avse de senaste 24 månaderna.

Totalrisk för jämförelseindex (Total risk anges som standardavvikelsen för variationerna i index avkastning). Uppgiften baseras på månadsdata och ska avse de senaste 24 månaderna.

Aktiv risk (Aktiv risk anges som standardavvikelsen för variationerna i skillnaden i avkastning mellan fonden och dess jämförelseindex). Uppgiften baseras på månadsdata och ska avse de senaste 24 månaderna.

Duration (Macaulay Duration anges för räntefonder, per balansdagen)
Ett mått på ränterisk. Visar innehavens genomsnittliga löptid.

*Spreadexponering*⁴ (anges för räntefonder, per balansdagen) Beräknas som kapitalviktad kreditduration multiplicerat med instrumentens spread i förhållande till statspapperskurvan.

Ett mått på kredit- och likviditetsrisk. Visar hur stort värdefall det blir i en räntefond, mätt i procentenheter av fondens värde, om ränteskillnaden mellan fondens innehav och statsobligationer fördubblas.

Genomsnittlig årsavkastning i procent, för de senaste två åren, angiven i enlighet med ovan nämnda standard.

Genomsnittlig årsavkastning i procent, för de senaste fem åren⁵, angiven i enlighet med ovan nämnda standard.

Kostnader

Ej obligatorisk uppgift i halvårsredogörelse. Om uppgiften anges i sådan redogörelse ska beräkningar ske per de senaste 12 månaderna.

Förvaltningsavgift i procent av genomsnittlig fondförmögenhet

Transaktionskostnader

Anges i kronor och i procent av värdet⁶ på de finansiella instrument som omsatts. (Transaktionskostnader enligt resultaträkningen upprättad i enlighet med 31 kap FFFS 2013:9. Transaktionskostnader i kronor anges här om uppgiften inte särredovisats i resultaträkningen.)

*Uppgift om Förvaltningsavgifter och andra administrations- eller driftskostnader*⁷

⁴ Se Standard för beräkning av nyckeltal, Bilaga 1

⁵ Har fonden startat sin verksamhet under den senaste femårsperioden anges i stället utveckling från starttidpunkten.

⁶ Här avses generellt marknadsvärdet men för exempelvis terminer och terminsliknande instrument avses exponeringsvärdet.

⁷ Ett kortare namn kan användas i redovisningen men då bör en förklaring/hänvisning finnas med som anger att det är "Förvaltningsavgifter och andra administrations- eller driftskostnader" som avses.

Anges i procent av fondförmögenheten. Ska beräknas enligt bilaga VI p.67 i den delegerade förordningen (EU) 2017/653.

Insättnings- och uttagsavgifter

De insättnings- och uttagsavgifter som fondbolaget tar ut av andelsägare i samband med insättning i respektive uttag ur fonden ska anges, i procent.

Andelsägars schabloniserade kostnad beräknad utifrån nedan angivna exempel:

Förvaltningskostnad för engångsinsättning 10.000 kr

Förvaltningskostnad enligt resultaträkningen i kronor som under året är hänförlig till ett andelsinnehav som vid årets ingång uppgick till 10 000 kronor och som behållits i fonden hela året. Hänsyn ska tas till återinvesterad utdelning.

Förvaltningskostnad för löpande sparande 100 kr

Förvaltningskostnad enligt ovan anges, i de fall där detta är relevant, även för ett månads-sparande med 100 kronor/månad under ett år. Ev. lämnad utdelning ska antas ha återinveste-rats.

Bilaga 1.

Standard för beräkning av nyckeltal

Totalavkastning

Vid beräkning av totalavkastning för fonder bör följande formler användas

För Fonder som inte lämnar utdelning:

$$A = K/K_1 - 1$$

För Fonder som lämnar utdelning:

$$A = \frac{K * (1 + U/K_2)}{K_1} - 1$$

Förklaringar: A = avkastningen under vald period
K = kurs vid periodens slut
K₁ = kurs vid periodens början
K₂ = kurs efter avskild utdelning
U = utdelning

Görs beräkningen för flera år, bör alla utdelningar inom perioden återinvesteras (läggas tillbaka).

Vid presentation av en fonds årliga, genomsnittliga procentuella tillväxt bör en geometrisk metod användas. Hänsyn bör tas till utdelningar under perioden. Nedan ges ett exempel på formel som kan användas.

$$[(AV/K_1)^{(360/d)} - 1] * 100 = \% \text{ avkastning per år}$$

$$AV = K * \prod [1 + (U_n / K_n)]$$

AV = Andelsvärde vid periodens slut (inkl återinvesterade utdelningar)

K₁ = Andelskurs vid periodens början

d = Antal dagar i perioden (alltid 30 per månad)

K = Andelskurs vid periodens slut

U_n = Utdelning nummer "n"

K_n = Kurs efter avskiljandet av utdelning nummer "n"

Om en fond inte är utdelande, blir den ackumulerade utdelningsfaktorn $([1 + (U_n / K_n)]) = 1$,

d.v.s andelsvärde = andelskurs.

Spreadexponering

Spreadexponering:

$$\sum_{i=1}^N (\text{Asset weight}_i * \text{Spread Duration}_i * \text{Spread}_i)$$

Spread: Skillnaden mellan värdepapprets marknadsvärderade ”yield to maturity” och statspapperskurva.

Marknadsvärde: Med marknadsvärde avses fondbolagets värdering av värdepappret från helårsredovisning eller halvårsredogörelse. Vid mer frekventa än hel och halvårsvisa beräkningar gäller det värde som använts i fondvärderingen på avstämningsdagen.

Statspapperskurva: Räntorna på statspapper utgivna i samma valuta, respektive utgivna i Tyskland för euro.

Asset Weight: Innehavets andel av hela fondens marknadsvärde, inklusive kassa och övriga marknadsvärden från t.ex. derivatpositioner. Derivatexponeringar i kreditrisk ska ingå. Bolag i betalningsinställelse ska inkluderas men förklaring kan lämnas i fotnot.